

26.6.2017 Päivitetty: 26.6.2017

Lestadiolaisseurut Lahdessa ensi kertaa kahdessa leirissä - "En näe mahdollisena, että palaisimme yhteen"

Esikoislestadiolaiset on hajonnut kahtia. Herätysliikkeen kummankin haaran kannattajat pitivät Lahdessa ensimmäistä kertaa omat juhannusseuransa. Näkemyserot liittyvät opillisiin ristiriitoihin sekä esikoislestadiolaisten hengellisiin johtajiin Ruotsin Lapissa. Jutussa pohditaan, mistä herätysliikkeen sisäinen hajaannus alkoi.

Ruotsin Knivstassa asuva Ellen Nieminen tuli Tapparakadun juhannusseuroihin isoäitinsä Sinikka Niemisen kanssa. Kuva: Sami Kuusivirta

Esikoislestadiolaisten jakautuminen kahteen ryhmään näyttää jäävän pysyväksi. Herätysliikkeen kummankin haaran kannattajat pitivät Lahdessa ensimmäistä kertaa omat juhannusseuransa. Suuremman ryhmän seurat jatkuivat Tapparakadun rukoushuoneella maanantai-iltaan asti.

Esikoislestadiolaiset ry:n seuroissa Tapparakadulla kävi perjantain ja maanantain välisenä aikana yhteensä noin 4 000 sanankuulijaa. Yleisömäärän perusteella suurin tilaisuus oli sunnuntain jumalanpalvelus, jossa oli paikalla 1 725 ehtoollisen nauttijaa. Muita vieraita oli jumalanpalveluksessa suunnilleen saman verran.

Esikoiset ry:n edustama uskonuunta kokoontui juhannusviikonloppuna Joutjärven kirkossa. Siellä oli yhtä aikaa koolla enimmillään 800-1 000 henkeä.

Esikoisten jäsen, Hollolan kirkkovaltuuston varavaltuutettu **Tapani Ihalainen** arvioi, ettei kahden uskontokunnan juhannusseuraohjelmassa ollut suuria eroja.

- Ulkopuolinen voisi kiinnittää huomiota siihen, että pukeutumisen suhteen Tapparakadulla ollaan konservatiivisempia suhteessa muuhun ympäristöön.

Kaksi eri näkemystä

Evangelisluterilaisen kirkon sisällä toimiva herätysliike hajosi viime vuonna opillisiin ristiriitoihin. Enemmistöä edustava Esikoislestadiolaiset ry. noudattaa käytäntöä, jonka mukaan maallikot voivat jakaa ehtoollisen, kastaa lapsia ja pitää rippikoulua. Vähemmistössä oleva Esikoiset ry. pitäytyy siinä, että kyseiset tehtävät kuuluvat luterilaisen kirkon papeille.

Enemmistöryhmittymän jäseniä on sanottu maallikkopainotteisen ajattelutapansa vuoksi myös "sakramenttiseparatisteiksi". Pienemmässä ryhmässä katsotaan, että sakramenttiseparatistit ovat samalla käytännössä irronneet luterilaisesta kirkosta. Mitään laajamittaisia kirkosta eroamisista ei kuitenkaan ole nähty.

Toinen näkemys liittyy esikoislestadiolaisten hengellisiin johtajiin Ruotsin Lapissa. Enemmistöryhmittymä pitää Lapin vanhimmiksi kutsuttuja auktoriteetteja hengellisenä hallituksena. Vähemmistö puolestaan ei seuraa Lapin vanhinten linjauksia.

Kahden leirin väliset mielipide-erot eivät ole ainakaan vielä lientyneet.

- En pidä mahdollisena, että palaisimme yhteen. Ihan tietäen molempien liikkeiden henkilökemiat se ei oikein ole mahdollista, arvioi Tapani Ihalainen.

Mistä riita repesi?

Esikoislestadiolaiset ry:n tiedotusvastaava, lahtelainen **Raimo Airamo** on sitä mieltä, että herätysliikkeen sisäinen hajaannus alkoi jo ennen kiistaa ehtoollisen tai kasteen toimittamisesta. Mistä kenkä alkoi puristaa, sitä hänkään ei tarkoin tiedä. Väärinymmärryksillä ja muilla inhimillisillä tekijöillä on osuutensa lopputuloksessa.

- Näiden asioiden määrittäminen on äärimmäisen vaikeaa.

Samaisen yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Kari Niemi** pitää murheellisena, että herätysliikkeen sisällä osa on lähtenyt omille teilleen. Hän vakuuttaa, että kynnyks takaisinpalaaajille on matala. Toiseen leiriin loikanneita ja sinne jääviä uskonveljiä tai -sisaria ei myöskään rangaista heidän valinnastaan.

- Ei missään nimessä.

Niemen mukaan Esikoislestadiolaiset ry:llä on hyvät suhteet Esikoiset ry:n kanssa. Tarkkoihin opillisiin vertailuihin hän ei kuitenkaan halua ryhtyä.

Juhannusviikonloppuseurojen vieraista osa kävi Tapani Ihalaisen mukaan kummankin ryhmittymän seuroissa. Molemmipuoliset vierailut ovat hänen mukaansa tervetullut tapa poistaa ylilyöntejä ja lisätä esikoislestadiolaisten keskinäistä yhteisymmärrystä.

Esikoislestadiolaisten hallituksen sihteeri **Juhani Rautiainen** Lahdesta arvioi, että molemmissa seuroissa sukukoloineiden henkilöiden määrä jäi muutama.

Lahti tärkeä paikkakunta

Esikoislestadiolaisia on Suomessa noin 10 000. Esikoislestadiolaiset ry:n jäseniä on noin 5 000, ja Esikoiset ry:n jäsenmäärä on alun kasvupyrähdysten jälkeen asettumassa 1 500:n tienoille. Lahti on keskeinen paikkakunta kummallekin suuntaukselle.

Tapani Ihalaisen mukaan Esikoiset ovat saaneet vahvaa kannatusta Lahdessa, Helsingissä, Hämeenlinnassa, Tampereella ja Porissa. Toiminta on laajenemassa Pohjois-Suomeen asti yhdistyksen nimi saattaa Ihalaisen mukaan mahdollisesti muuttua heinäkuun 8. päivän vuosikokouksessa.

Ei joka kupille

Padasjokelainen **Sinikka Nieminen** tuli maanantaiksi Tapparakadun rukoushuoneelle rippijuhlista Ruotsista. Hän olisi osallistunut juhannusseuroihin alusta loppuun, jos se olisi ollut mahdollista, mutta kilpaileviin seuroihin Joutjärven kirkolle hän ei olisi mennyt.

- Ei ole sellainen ajatus, että kävisi joka kupilla. Tämä on hengellinen kotini.

Hänen mielestään Tapparakadulla kokoontuneet ihmiset edustavat todellisen lestadiolaisuuden perinnettä, jonka oppi-isänä on 1800-luvulla elänyt ruotsinsaamelainen **Lars Levi Laestadius**. Nieminen myös hyväksyy Lapin vanhimmat hengelliseksi hallitukseksi, mutta hänen mukaansa kyseinen hallitus ei määräile ketään. Kyse enemmänkin neuvoista ja tuesta.

Sinikka Niemisen pojantytär, Ruotsissa **Ellen Nieminen** sanoo, että juhannusseurat ovat hänelle myös sosiaalinen tapahtuma.

- Sen vuoksi tuln, kun täällä on kavereita.